

10.2.3 Konijn smaakt fijn

Het wild konijn (*Oryctolagus cuniculus*) hoort tot de familie der Leporidae of haasachtigen.

Verschillen tussen haas en konijn

Het konijn is veel kleiner dan het haas.

Het konijn heeft kortere oren, zonder zwarte vlek aan de punt. Ze hebben een bruin puntje. De oren komen naar voor gevouwen niet verder dan de kop. Bij de haas wel.

De poten van het konijn zijn veel korter, het is een sprinter.

De vacht heeft een andere structuur dan die van de haas. De buikzijde is blauwig grijs van kleur, de onderzijde van de staart is wit, de bovenzijde zwartbruin.

Een konijn blijft in de buurt van zijn hol, een haas is een zwerver die verder trekt.

Een konijn graaft pijpen, een haas slaapt in een leger (kuiltje).

Konijnen leven in groep, hazen solitair.

Als een konijn wegloupt (tot 55 km/u) zie je de witte onderkant van de staart opwippen.

Bij de haas (tot 75 km/u) is de bovenkant van de staart donker. Hij houdt zijn staart omlaag tijdens het lopen.

De keutels van een haas zijn over het algemeen lichter van kleur, groter, meer afgeplat en vezelrijker dan die van een konijn.

Hazenjongen zijn nestvlinders en worden met geopende ogen en compleet behaard geboren en zijn direct in staat tot lopen. Konijntjes zijn kaal, blind en hulpeloos.

Bij vogels wordt de mate waarin ze zelfstandig zijn kort na het uitkomen aangeduid met

Precocial en Altricial (en tussengradaties). Precocial : hebben veren, ogen open, vliegen na enkele dagen uit en eten zelf. Altricial (zijn alle zangvogels): ogen gesloten, weinig of geen dons, moeten gevoed worden.

Konijnen zijn ook 'altricial', de jongen worden blind en kaal geboren. Hazen zijn 'precocial', ze worden geboren met open ogen en vacht. Jonge hazen kunnen heel snel na de geboorte voor zichzelf te zorgen.

Kruisingen tussen haas en konijn zijn niet mogelijk omdat een haas 48 chromosomen heeft en een konijn 44.

De lichaamslengte is 35 tot 45 centimeter, met een gewicht van een à twee kilo.

Ze leven in zelf gegraven, veelvuldig vertakte burchten met meerdere uitgangen. Daarom hebben ze een voorkeur voor een heuvel met beschutting op lichte grond, zoals zandgrond. De gangen hebben een diameter van ongeveer vijftien cm. De bouw ligt tot drie meter diep, de totale lengte van de gangen kan ruim 40 meter zijn. Bij de hoofdingang bevindt zich een hoop grond. Ze voorzien veel vluchtgaten.

De groepen hebben een interne rangorde.

Het territorium, met vaste wissels, wordt gemarkeerd met keutels.

Konijnen zijn waakzamer naarmate ze verder van de burcht af zijn, ze eten daar minder snel. Hierdoor blijft het gras vlak bij de burcht korter. Ze wagen zich zelden verder dan 400 meter van het hol af. Ze zijn hoofdzakelijk schemeractief. Het konijn huppelt. Ze waarschuwen elkaar door met de achterpoten op de grond te roffelen.

De voortplantingstijd loopt van januari tot eind juni. Als de moeder (📖 voedster, geslachtsrijp op 6 maanden) gedekt is door de rammelaar (📖) werpt ze na 28 tot 33 dagen een nest met 3 tot 10 jongen (3 tot 7 keer/jaar met een minimum interval van dertig dagen). Ze maakt vooraf een nestje met hooi en borsthaar. De jongen worden 28 dagen lang 1 keer per dag vijf minuten bezocht en gezoogd. Na 10-12 dagen gaan de oogjes open, en na 2 weken kruipen de jongen rond. Jongen kunnen in hun geboortjaar al weer jongen krijgen.

Ze eten naast grassen, loten, knollen, kruiden, bast en akkergewassen ook hun eigen keutels rechtstreeks uit het rectum. Konijnen, cavia's, chinchilla's en degoes zijn folivoren (📖) of bladetende knaagdieren. Ze hebben een zeer lange blindedarm (caecum) om vezels optimaal te verteren. Die is een grote gaarkamer met hele volksstammen aan gespecialiseerde bacteriën.

Andere knaagdieren verteren het voedsel in de maag. Het paard verteert voedsel in de dikke darm. digestie – truc -7 - (📖)

De blindedarm van het konijn is proportioneel het grootst in vergelijking met andere zoogdieren. Hij telt tweemaal de lengte van de buikholte en 40-60% van het totale volume van het spijsverteringskanaal.

Caecotrofie (📖): net als haas en bever maakt en eet het konijn blindedarmkeutels omdat bepaalde voedingsstoffen pas vrijkomen in het spijsverteringsstelsel ná de locatie waar het opgenomen kan worden. Deze keutels zijn klein, zacht en donker van kleur. Omdat ze in principe altijd worden opgegeten vind je ze dus vrijwel nooit.

♫ Haas: hhhh. Erno Sourbron

♫ Hazewind: scheet van een langoor. Erno Sourbron

RHD (📖 Rabbit Haemorrhagic Disease) is in België gekend sinds 1990. De konijnen stoppen met eten en krijgen bloederige diarree gevolgd door snelle sterfte, met meestal bloedingen uit neus en lichaamsholtes. Genezing is niet mogelijk.

Het myxomatosevirus (📖) werd in 1950 opzettelijk verspreid in Australië, later in Frankrijk, om konijnenplagen in te dijken. Hm. Je ziet eerst een zwelling van de oogleden, de mond en de anus. Daarna vormen zich knobbels (myxomen) over het hele lichaam. Het konijn gaat snotteren, de ogen plakken dicht. Omdat het konijn niet meer kan eten overlijdt het meestal na twee weken.

♫ Een trouwe vriend zal er altijd zijn al hij je nodig heeft.

10.2.3.1 Konijnen graven pijpen (en niet omgekeerd)

Dat is een grap die ondertussen natuurlijk al iedereen kent.

Soms zit ik met domme vragen waarop ik niet echt een antwoord kan vinden. Dit is er ook zo een.

Hoe graaft een konijn een pijp?

Ik heb ze al in actie gezien, dus ik weet hoe ze het doen. Het eerste stuk.

Maar hoe gaat dat als ze een meter dieper en verder zitten? Hier in de wei is een gang van minstens 7 meter. Ik kan me echt wel voorstellen hoe ze het (zouden kunnen) doen.

Maar ik weet het niet. Ik vind het ook nergens. Google niet, You Tube niet... Niet in het Engels of het Frans... Dus mail ik naar verenigingen, diensten, instellingen en instanties...

Maar blijkbaar weet niemand het.

De pijp is vrij klein, en het konijn zit er in. Dus het is behoorlijk donker.

En het is niet zodat konijnen zeer goed kunnen zien omdat ze veel worteltjes eten. Dat is een verhaaltje dat de Royal Airforce rondstrooide in WO II, om te verklaren waarom hun wortels etende schutters zelfs 's nachts vliegtuigen konden opsporen en neerhalen. Zo camoufleerde de RAF dat ze radar hadden.

Dat graven wordt dus een duistere aangelegenheid.

En dan moeten ze de grond ook nog naar buiten werken. Zonder zichzelf in te sluiten. En ik heb nog nooit een konijn met een kruiwagentje of een emmer gezien.

Zouden ze echt mondjesmaat kleine beetjes grond tussen hun achterpoten door steeds verder achterwaarts naar buiten werken?

Wie het weet mag zich laten horen. Waarvoor bij voorbaat dank.

♪ Ook een konijn kan het hazenpad kiezen.